

Sanayi Üretimi Ağustos'ta Kuvvetli Toparlandı

Ağustos ayında sanayi üretimi endeksi (takvim etkisinden arındırılmış) bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10.4 artarak ekonomik aktivitenin kuvvetli toparlandığına işaret etti. Mevsim etkisinden arındırılmış endeks (mea) ise finansal sıkılaştırmanın da etkisiyle bir önceki aya göre ivme kaybederek yüzde 3.4 artış kaydetti. Medyan piyasa beklentisi takvim etkisinden arındırılmış veride yıllık yüzde 6.1 şeklindeydi. Temmuz'da yıllık bazda takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yüzde 4.5 yükselirken, mevsim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminin aylıkta yüzde 8.5 arttığını görmüştük.

İstanbul Sanayi Odası İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), Temmuz'da 56.9 değerini aldıktan sonra Ağustos ayında 54.3 değerine gerilemişti. Buna rağmen son 3 ayda referans 50.0 değerinin üzerinde yer alarak genişleme bölgesinde kalmayı sürdürmüştü.

Diğer öncü göstergelerden imalat sanayi kapasite kullanım oranı Ağustos'ta bir önceki aya göre 2.3 puan artışla yüzde 73.0 seviyesinde, reel kesim güven endeksi ise 5.8 puan yükselerek 105.2 seviyesinde gerçekleşmişti.

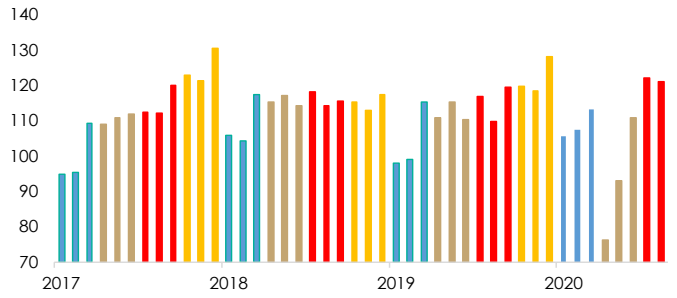
Sanayi üretimi endeksinin detaylarında yıllıkta enerji grubu yüzde 0.8 gerilerken, ara malı grubu yüzde 13.6 ile en fazla artışın gerçekleştiği alt grup oldu. Onu yüzde 12.6 ile dayanıklı tüketim malı grubu izledi. Aylıkta ise ara malı grubu yüzde 4.8 artarken, dayanıklı tüketim malı grubu yüzde 4.6 azaldı.

İktisadi faaliyet kollarına göre baktığımızda takvim etkisinden arındırılmış verilerde yıllıkta otomotiv sektörü imalatı yüzde 22.7 artış ile dikkat çekiyor. Benzer şekilde aylık bazda otomotiv sektörü ve diğer ulaşım araçları imalatının yüksek artışlar kaydettiğini görmekteyiz. 24 sektörden sadece 6 alt sektörde aylık bazda üretim azalışı yaşanırken diğer sektörlerin tamamının artış kaydetmesi üretimin genele yayıldığına işaret ediyor.

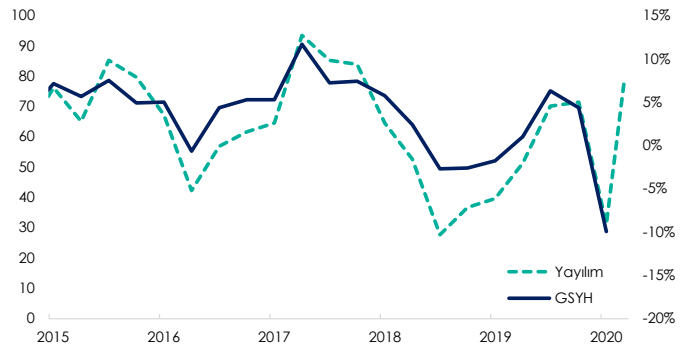
Eylül ayı ile beraber finansal sıkılaştırmanın etkilerini belirgin şekilde hissetmeye başlayacağımızı ve sanayi üretimindeki artış eğilimin yavaşlayacağını düşünmekteyiz. Nitekim İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), Eylül'de 52.8 değerine geriledi. İlk çeyrekte yüzde 76.2 olan kapasite kullanım oranı ortalaması, ikinci çeyrekte yüzde 63.5'e kadar geriledikten sonra üçüncü çeyrekte yüzde 72.7'ye kadar toparlanmış olsa da ilk çeyreğin gerisinde kaldı. Öncülerdeki seyir ve kredi büyümesindeki yavaşlamadan hareketle son çeyrekte büyüme göstergelerinin zayıflamasını beklemekteyiz.

Sanayi Üretim Endeksi	TEA	MEA
Ağustos 2020	yıllık Δ%	aylık Δ%
Toplam sanayi	10,4	3,4
İmalat sanayi	11,4	3,6
Otomotiv	22,7	14,6
Kimya	11,9	5,2
Gıda	7,6	4,7
Tekstil	12,3	6,1
Mobilya	16,2	-1,8
Elektrikli Teçhizat	8,1	-0,2
Ara malı	13,6	4,8
Dayanıklı tüketim malı	12,6	-4,6
Dayanısız tüketim malı	9,1	2,8
Enerji	-0,8	1,6
Sermaye malı	10,3	3,7

Sanayi Üretim Endeksi (tea)
2015=100

İmalat Sanayi Yayılım Endeksi-GSYH (sağ eksen)

Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretimi Endeksi

Amaç

Sanayi Üretim Endeksi ekonominin sanayi kesiminde meydana gelen gelişmelerin ve uygulanan ekonomik politikaların, kısa dönemde olumlu veya olumsuz etkilerini ölçmektedir. Madencilik ve Taşocakçılığı, İmalat ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım sektörlerini kapsamaktadır.

Ekonominin önemli bir bölümünde ne olup bittiğini yansıttığı gibi GSYH'nin bileşenlerinden biri olduğundan büyümenin seyrine ilişkin önemli işaretler verir.

Veri Kaynağı

Aylık Sanayi Üretim Soru Formu (anket) ve Gelir İdaresi Başkanlığı verilerinden hesaplanan ciro bilgileri ana veri kaynağıdır.

Üretim Miktarı

İlgili ay içerisinde, üretilen veya hammadde ve malzemesi verilmek suretiyle başka bir işyerine yaptırılan miktar ifade eder. Başkalarının hammadde ve malzemesini kullanarak onlar adına yapılan (fason) üretim dahil edilmez.

Üretim Değeri

İlgili ay içerisinde, üretim miktarının parasal değeridir. Anket uygulanan firmaların üretim değeri satış birim fiyatı üzerinden hesaplanırken, anket uygulanmayan firmaların üretim değeri ise Gelir İdaresi Başkanlığı verilerinden hesaplanan ciro bilgilerinden tahmin edilmektedir.

Satış Miktarı

Belirtilen ay içerisinde üretimden yapılan satışı ve stoklardan yapılan satışlar ile işyerinin bağlı bulunduğu kuruluşa ait, diğer bir işyerine devredilen ürünlerin miktarını (işyeri çıkış fiyatı üzerinden) içerir. Üzerinde değişiklik yapılmadan alındığı gibi satılan malların satışı dahil edilmez.

Satış Değeri

Satış miktarının parasal değerini (işyeri çıkış fiyatı üzerinden) içerir.